
METODOLOGIA DE LES CIÈNCIES SOCIALS

2n quadrimestre Curs 1996/97

Professores: A. Lizón, T. Torns

METODOLOGIA DE LES CIÈNCIES SOCIALS

L'objectiu bàsic d'aquesta assignatura s'orienta vers la clarificació de les exigències bàsiques de la metodologia científica i les qüestions centrals que aquestes exigències plantegen a l'hora de ser aplicades a l'anàlisi de la realitat social.

L'assignatura tractarà d'introduir a l'alumnat en els problemes fonamentals del que ha de ser el seu ofici com a professionals de la sociologia, a través de la revisió de les estratègies i procediments consolidats com a exemplars en la tradició de la metodologia sociològica. La seva finalitat explícita és que l'alumnat, a l'hora d'exercir aquest ofici, tingui consciència de la complexitat que suposa tot procés d'investigació sociològica. Un procés on el coneixement de les estratègies metodològiques els hi proporcionaran el rigor crític i l'evidència de la necessitat de coneixements bàsics i tècniques i instruments auxiliars.

Línies bàsiques del Programa (*)

1. La ciència i el mètode científic

El coneixement comú i el coneixement científic. Ciència formal i ciència empírica. El mètode científic: definició i propietats. Certesa, verosimilitud, objectivitat.

2. La ciència com a institució

Comunitat científica i coneixement acceptat. Les distintes tradicions científiques. La ciència com a procés. El perill social de les seves aplicacions.

3. El coneixement científic

Inferència inductiva i inferència deductiva. La lògica de la contrastació. Ciència i explicació científica. Tipus d'explicació.

4. La metodologia científica i les ciències socials

Les falses disputes del mètode. Els grans paradigmes de les ciències socials. ¿Monisme, dualisme, pluralisme metodològic? Valors i ciències socials. La fascinació tecnològica.

5. Procediments exemplars d'investigació sociològica

Perspectives actuals: l'empírico-analítica, l'hermeneútica i la dialèctico-crítica. Criteris de distinció.

6. Estratègies de descripció/explicació

Hipòtesis estadístiques. Hipòtesis causals. Exemples d'explicacions nòmiques, funcionals i intencionals en ciències socials.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- BOUDON, R.- La lógica de lo social, Madrid, Rialp, 1981.
- BUNGE, M.- La ciencia: su método y su filosofía, Buenos Aires, Siglo Veinte, 1978.
- La investigación científica, Barcelona, Ariel, 1972.
- ELSTER, J.- Tuercas y tornillos. Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales, Barcelona, Gedisa, 1990.
- GARCIA FERRANDO, M.- Sobre el método, Madrid, CIS, 1980.
- HEMPEL, K.- Filosofía de la ciencia natural, Madrid, Alianza, 1973.
- LAMO DE ESPINOSA, E. i altres.- La sociología del conocimiento y de la ciencia, Madrid, Alianza, 1994.
- POPPER, K.- La lógica de las ciencias sociales a ADORNO, T.H. i altres.- La disputa del positivismo en la sociología alemana, Barcelona Grijalbo, 1973.

PRACTIQUES

Els debats i/o exercicis concrets dissenyats per a les pràctiques seguiran una dinàmica de treball diferent de la forma expositiva que caracteritza les classes. Les i els estudiants hauran de resoldre, col.lectivament i/o individualment, un conjunt de temes aplicats, orientats a complementar el temari general del curs.

AVALUACIO

Es contemplen tres tipus d'exercicis avaluatoris: 1) una recensió sobre un text (article, capítol o llibre senyalat), 2) els exercicis de les pràctiques on la participació activa serà considerada com a un clar indicador de bon funcionament, i 3) un examen final obligatori. El pes de cadascun d'aquests procediment és d'1/4, 1/4 i 1/2, respectivament.

(*) Els continguts i la bibliografia específics seran establerts per cadascun/a dels o les docent/s de la matèria.